

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสถานภาพทางวิชาการของสมาชิกสภาเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลในแต่ละแห่งทั่วประเทศ หาระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคต่าง ๆ และระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทย เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทยกับระดับการศึกษาของประชาชนชาวไทย เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลแต่ละแห่งกับระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทย เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลระหว่างภาคต่อภาค ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่าสถานภาพทางวิชาการของแต่ละภาคว่าอยู่ในระดับใด เปรียบเทียบระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลกับสมาชิกสภาเทศบาลเมือง โดยใช้ข้อมูลระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งได้รับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2517 ซึ่งเป็นข้อมูลที่ยังไม่มีผู้ใดทำการวิเคราะห์มาก่อน โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ใช้ค่าสถิติ z และใช้เกณฑ์ปกติ (Normal Expectancy) สำหรับการแบ่งกลุ่ม ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทยมีค่าเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลเมื่อคิดเป็นรายภาค ปรากฏว่าระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคเหนือมีค่าสูงสุด คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รองลงมาคือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคกลางมีค่าต่ำสุด คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลเมื่อคิดรวมทั้งประเทศแล้ว ปรากฏว่าระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชมีค่าสูงสุด คือ

เท่ากับสำเร็จระดับมหาวิทยาลัยปีที่ 2 และระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาล ตำบลป่าโมก จังหวัดอ่างทอง มีค่าต่ำสุด คือเท่ากับสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับตนเองภายในภาค เทศบาลที่มีค่าสูงสุดคือ สระบุรี คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รองลงมาคือ ฉะเชิงเทรา และลพบุรี คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนสมาชิกสภาเทศบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำสุด คือสมาชิกสภาเทศบาลตำบลป่าโมก จังหวัดอ่างทอง คือเท่ากับสำเร็จชั้นประถมปีที่ 6

5. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคใต้ เมื่อเปรียบเทียบกับตนเองภายในภาค เทศบาลที่มีค่าสูงสุดคือ นครศรีธรรมราช เท่ากับสำเร็จระดับมหาวิทยาลัยปีที่ 2 รองลงมาคือ สุราษฎร์ธานี เท่ากับสำเร็จระดับมหาวิทยาลัยปีที่ 1 ส่วนสมาชิกสภาเทศบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำสุด คือสมาชิกสภาเทศบาลตำบลนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือเท่ากับสำเร็จชั้นประถมปีที่ 7

6. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคเหนือ เมื่อเปรียบเทียบกับตนเองภายในภาค เทศบาลที่มีค่าสูงสุดคือ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองลำปาง เท่ากับสำเร็จระดับมหาวิทยาลัยปีที่ 1 รองลงมาคือ เชียงใหม่และพิจิตร คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนสมาชิกสภาเทศบาลที่มีระดับการศึกษาต่ำสุดคือ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลแม่สอด จังหวัดตาก คือเท่ากับสำเร็จชั้นประถมปีที่ 6

7. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเปรียบเทียบกับตนเองภายในภาค เทศบาลที่มีค่าสูงสุดคือ นครราชสีมา คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รองลงมาคือ ขอนแก่นและอุดรธานี คือเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนสมาชิกสภาเทศบาลที่มีค่าต่ำสุด คือสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุรินทร์ คือเท่ากับสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

8. สมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทยทั้งเมื่อใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของประเทศ 117 แห่ง มี 50 แห่งที่สมาชิกสภาเทศบาลมีสถานภาพทางวิชาการสูงกว่าระดับปกติ ทั้งนี้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลภาคกลาง 15 แห่ง ภาคเหนือ 14 แห่ง ภาคใต้ 13 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง สถานภาพทางวิชาการของสมาชิกสภาเทศบาล

ในระดับปกติมี 11 แห่ง ทั้งนี้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลภาคกลาง 5 แห่ง ภาคใต้ 3 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 แห่ง ภาคเหนือ 1 แห่ง และอีก 56 แห่ง เป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มีสถานภาพทางวิชาการอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ ในจำนวนนี้อยู่ในภาคกลาง 28 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 แห่ง ภาคใต้ 9 แห่ง และภาคเหนือ 8 แห่ง

9. ระดับชั้นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทยสูงกว่าระดับการศึกษาของประชาชนชาวไทยที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

10. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคเหนือและภาคใต้ไม่แตกต่างกัน และระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลทั้งภาคเหนือและภาคใต้สูงกว่าระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

11. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

12. ระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองมีค่าเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลซึ่งเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบที่ได้จะเห็นว่า สมาชิกสภาเทศบาลของประเทศไทยมีระดับชั้นการศึกษาเท่ากับสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสูงกว่าระดับการศึกษาของประชาชนชาวไทย ซึ่งมีค่าเท่ากับสำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นับว่าคนไทยนิยมเลือกผู้แทนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าตนเองพอควร ถึงแม้ว่าในกฎหมายการเลือกตั้งจะมีข้อกำหนดคุณสมบัติในเรื่องการศึกษาของบุคคลที่จะสมัครเข้าเป็นผู้แทนก็ตาม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีการศึกษาคิดว่า ย่อมจะมีโอกาสประสบความสำเร็จสำหรับหน้าที่การงานส่วนตัว ทำตัวให้เป็นที่เชื่อถือแก่บุคคลทั่วไปได้มากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาค่อยกว่า เหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวทางที่ปรารถนา

เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลตามภาคต่าง ๆ จะเห็นว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลของภาคเหนือมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตามลำดับ นับว่าเป็นข้อค้นพบที่ได้ไม่ตรงกับสมมุติฐานของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำนายโดยอาศัยการวิจัยของ อรุณี นาคทัต¹ เป็นหลักว่า สถานภาพทางวิชาการของสมาชิกสภาเทศบาลในภาคกลางมีค่าสูงสุด รองลงมาถึงภาคใต้ ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง ไม่ไ้สมัครเข้ามาให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นเลือก เป็นผู้แทน หรืออาจจะเป็นเพราะว่าทุนทรัพย์ในการหาเสียง หรือวิธีการหาเสียง การประชาสัมพันธ์ ไม่เพียงพอ ทำให้พลาดโอกาสในการที่จะได้รับเลือกเข้ามาเป็นผู้แทนของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลในแต่ละแห่งจะเห็นว่า สมาชิกสภาเทศบาลทุกแห่งมีระดับชั้นการศึกษาสูงกว่าระดับการศึกษาของประชาชนชาวไทย ทั้งนี้ทำให้ทราบว่าคนไทยนิยมเลือกผู้ที่เป็นตัวแทนโดยพิจารณาถึงระดับการศึกษาของผู้สมัครด้วย นับว่าการศึกษาก็จะเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลที่ได้รับเลือก เป็นผู้แทนของท้องถิ่นหรือภูมิภาคนั้น ๆ

สำหรับระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชซึ่งมีค่าสูงสุดของประเทศ รองลงมาคือ สุราษฎร์ธานี และลำปางตามลำดับ จะเห็นว่าระดับชั้นการศึกษาของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีค่าสูงอยู่ในเมืองหรือในตัวจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ อาจจะเป็นเพราะว่าในจังหวัดใหญ่ ๆ ได้มีการพัฒนาการศึกษา จะเห็นได้ว่าการตั้งสถาบันระดับอุดมศึกษาขึ้นในจังหวัดเหล่านี้ ประชาชนในจังหวัดเหล่านี้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น ผู้ที่สมัครเข้ามาให้ประชาชนเลือก เป็นผู้แทนก็เป็นผู้ที่มีการศึกษาคือ ฉะนั้นโอกาสที่จะได้สมาชิกสภาเทศบาลที่มีความรู้ ความสามารถอยู่ในระดับสูง ก็มีมากขึ้นกว่าในเทศบาล

¹อรุณี นาคทัต, เรื่องเดิม.

อื่น ๆ ส่วนเทศบาลที่สมาชิกมีระดับการศึกษามีค่าต่ำสุดของประเทศคือ เทศบาลตำบล
ป่าโมก จ.อ่างทอง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีความรู้ ความสามารถไม่ได้เสนอตัว
ให้ประชาชนเลือก จะมีก็แต่บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถไม่สูงนัก ทำให้โอกาสที่จะ
ได้ผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูงก็น้อยลง อีกอย่างหนึ่งบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถในระดับสูงมักจะไม่นิยมกระจายไปสู่ตำบลต่าง ๆ มักจะอยู่กันในตัว เมือง
หรือตัวจังหวัด ทำให้ในส่วนตำบลไม่มีโอกาสที่จะมีผู้แทนในระดับความรู้ความสามารถสูง
เท่ากับในตัวจังหวัด

ขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสถานภาพทางวิชาการของสมาชิกสภาเทศบาล
เพียงด้านเดียว ควรจะได้มีการศึกษาถึงสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และตัวประกอบ
อื่น ๆ ในการทำงานของสมาชิกสภาเทศบาลเหล่านี้ รวมทั้งการศึกษาถึงทัศนคติของการ
เลือกผู้ที่เป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่คิดจะ
สมัครเป็นผู้แทนในระดับท้องถิ่นพอสมควร